

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), SEPTEMBER 21, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 220

GOV. LAUSCHE NA OBISKU V BELI HIŠI

Izjavil je, da nima namena, da bi sam zavzel sedež v senatu

WASHINGTON, 20. sept. — Governor Frank J. Lausche je bil danes na obisku v Beli hiši, kjer se je skoro pol ure pogovarjal s predsednikom Trumanom.

Ta obisk je izzval govornice, da Lausche morda namerava sam zavzeti sedež v senatu, ki je postal prazen z imenovanjem senatorja Burtona članom vrhovnega sodišča, ampak ko je ohijski guvernator odhajal iz Bele hiše, je ne samo zanimal, da bi imel kako tako namero, temveč izjavil je, da tudi prihodnjoro jesen ne namerava biti kandidat za senatorja.

Governor Lausche je rekel, da je prišel v Washington po povsem političnih opravkih in da se je oglašil v Beli hiši edino, da pozdravi predsednika Trumana.

Governor se je po obisku pri predsedniku vsedel na klop v Lafayette parku nasproti Bele hiše, kjer često posedaja in govori o raznih problemih veteranskih predsedniških svetovalec Bernard Baruch, rekoč, da je to njegova "airconditioned" pisarna.

Lausche je častnikarjem rekel, da mu niti na misel ni prišlo, da bi imenoval v senatu koga, ki bi se bo prihodnjo jesen umaknil iz pustil njemu samemu kandidaturu za senat.

PP predsedniku je bil danes na kratkem obisku tudi novo imenovani vrhovni sodnik Burton.

Pismo iz Opatije

Mrs. Mary Stefancic, ki stanuje na 890 Rudyard Rd., je prejela sledeče pismo iz Opatije (Istra) od svoje nečakinje: Draga teta! Po dolgih letih se mi je ponudila prilika za Vam dati par vrstic. Predno Vam pošljam pismo, Vas prav vroče pozdravljam in poljubljam. Zelo radi bi zvedeli kaj bolj obirnega o Vas, zato Vas lepo prosim, pišite nam, če ni drugače, pa potom Rdečega križa. Mi doma, kar nas je, smo vsi zdravi. Imeli smo strašne dneve, da ni mogote opisati. Strah pred bombami, kar Vi v Ameriki niste poznali, sovražstvo nad slovenskim narodom od strani Nemcev, kar ni bilo nič manj strašno od bomb. No, hvala Bogu, vse to je minilo. Sedaj je na vrsti vprašanje hrane, obleke, toda počasi se bo tudi to uredilo. Saj smo navedeni čakati.

Jaz in mama sva bile celo vojno največ doma. Prva leta vojne sem jaz bila po službah, zadnje sem pa bila mobilizirana in morala delati pod nadzorom nadzorstvom. Sedaj sem dobila mesto uradnice na našem odboru. Moja sestra Angelica je v vseh letih v bolnišnici, ni ta slabo, toda hrane ni bilo, zaslužka tudi nič in tako smo mislili, da je boljše, da ostane kjer je. A v naprej pa bomo že videli, kaj z njo.

Brat Lojze se je poročil leta 1940 in ima dve punčki, Sonjo, ki je 5 let stara in Jadranko, ki ima šele 10 mesecev.

(Dalje na 2. strani)

Opis ogromne škode, ki so jo Italijani povzročili tekom okupacije v Jugoslaviji

WASHINGTON, 15. septembra (O. N. A.) — Visok jugoslovanski častnik, ki se nahaja v Washingtonu, in je bil več let v partizanski armadi, je izjavil mnenje, da mora Italija plačati reparacije za strahovito opustošenje, katero je njena okupacijska armada prizadela polovici Jugoslavije.

Omenjeni častnik poudarja, da italijanska vlada ni pokazala nobene dobre volje napram Jugoslaviji. Prva dolžnost vsake protifašistične vlade bi bila, da predložijo vojne zločince oni deželi, v kateri so zagrešili svoja zločina. V Italiji pa je mnogo manjših vojnih zločincev, ki so še danes v državnih službah, posebno v žandarmeriji in karabinjerih.

Posebna komisija je bila zdaj že mesece na delu, da dožene škodo, povzročeno po italijanskih silah. Pričakovati je treba, da bo velik račun. Italijani bodo obtoženi, da so požigali domove in kmetije, ropali in plenili obleke, preproge, pohištvo, da so oropali Jugoslavijo vseh njenih ladij, katere so pozneje uničili zavezniški letalci, da je porušila železnice, da je spravila v Tarranto ladjedelske stroje iz Tivata, ter da je uničevala kmetijsko orodje.

Nobene dobre volje v Italiji do Jugoslavije

Malo predno se je Italija predala, so začele italijanske sile uničevati kmetijsko orodje, da bi tako onemogočile partizanom, da najdejo hrane. V Dalmaciji so Italijani požgali eno tretjino vseh hiš, je rekel ta jugoslovanski častnik, a v Črni gori, Sandžaku in Bosni celo več kot polovico.

Mrko je pripovedoval, kar je sam videl, o milijah in milijah dežele, katere so Italijani neusmiljeno opustošili. Dejal je, da ne bi bilo pravično, ako bi Italija

Naši fantje-vojaki

Machinist 1/c Frank Skabar, sin Mr. in Mrs. Frank in Josephine Skabar, 920 Herrick Rd., je v ponedeljek prišel domov iz Chicaga, Ill., kjer je bil častno odpuščen od mornarice. V službi mornarice je bil tri leta in osem mesecev, in preko morja je bil tri leta in tri mesece. Sedaj se nahaja s svojo soprogo na 9905 Prince Ave.

Vesti iz žibljenja ameriških Slovencev

Johnstown, Pa. — Tukaj je umrl Janko Luny (?), star 62 let in rodom Srb. Bil je zelo vnet član SNPJ in rudarske unije UMWA. Umrl je za rakom v želodcu, za katero bolezen je dalj časa bolehal. Bil je samski. Zapušča dva brata, dva nečaka in več nečakinj.

North Chicago, Ill. — Tukaj je umrla Agnes Čepon, rojena Mikš, v starosti 72 let. Doma je bila z Vrhnike in v Ameriko je prišla pred 44 leti. Zapušča sedem sinov in dve hčeri.

VAŽNA SEJA

Nocoj ob osmih se vrši važna seja društva Washington št. 32 SZS v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Ukrepalo se bo o veselici, ki se vrši prihodnji mesec.

Učiteljske plače

Ravnatelj clevelandskih javnih šol Charles Lake je včeraj posvaril, da bo morala javnost poskrbeti, da bodo učitelji in učiteljice dobili boljše plače, ali pa je nevarnost, da jih bo draginja prisilila, da si iščejo druga dela, ki jim bodo nudila boljše existenco.

NOVE PEČI

Poznani trgovci Anton Dolgan, ki ima svojo trgovino na 15617 Waterloo Rd., sporoča gospodinjam, da ima v zalogi fine kuhinjske peči na plin, ter v kratkem bo tudi dobil izvrstne G. E. električne peči in G. E. ledenice. Ako potrebujete razne hišne predmete, obiščite Dolganovo trgovino in si oglejte njegovo zalogo.

VOZNIŠKE LICENCE

Samo še en teden dni časa imate, da si vozniški avtov nabavite nove vozniške licence. V tem oziru vam točno postreže Joe Simončič, ki ima svoj urad za izdajanje licenc na 7220 St. Clair Ave. Odprto ima od 10. zjutraj do 7. zvečer.

REDNA SEJA

Nocoj se vrši redna seja društva Euclid št. 29 SDZ v navadnih prostorih. Članstvo je prošeno, da se udeleži polnoštevilo.

STAVKA OGROŽA DOBAVO GASOLINA

Stavka v rafineriji Sun Oil Co. v Toledo, Ohio, je snoči dosegla Cleveland, ko so člani Oil Workers International unije, ki spada pod CIO, postavili pikete pred rafinerijo Standard Oil Co. v Clevelandu.

V Toledo so med tem prenehali z delom tudi delavci v drugih rafinerijah, ki nočejo iti na delo skozi piketne straže, katere je postavila unija.

Včeraj popoldne in zvečer so avtomobilisti v Clevelandu hoteli kupovati gorivo, da se zavarujejo pred pomanjkanjem, ako postane stavka splošna.

Iz Toleda se je stavka oljnih delavcev razširila tudi na Chicago, Detroit in po mestih v južnozahodnih državah.

Teror fašističnih tolpa na Poljskem

VARŠAVA, 17. sept. — (O. N. A.) — Zanesljiva poročila iz Poljske trdijo, da ima vlada velike skrbi radi naraščanja terorističnega delovanja, ropanja in umorov, katerih so krive tolpe bivših vojakov.

Govornice trdijo, da so pobili in oropali že na stotine kmetov in delavcev.

Poljske oblasti trdijo, da so sestavljene te tolpe iz fašistov, katerim daje poguma propaganda, ki prihaja od zunaj. Ako bi ne imeli nobene podpore od zunaj, bi jih bile oblasti že zdavnaj polovile.

Vse politične stranke so pozvale prebivalstva, naj se popolnoma oddedi od teh zločinskih tolpa ter pomaga vladi zatreti strahovlado.

Dr. Walz umrl

Včeraj je umrl v starosti 87 let, dr. F. W. Walz, slikoviti politični rebel z zapadne strani mesta, ki je bil del časa član mestne zbornice.

Šola za državljanstvo

Pod pokroviteljstvom državljanjske biroja se bo uradno otvorilo razrede za poučevanje za državljanstvo prihodnji teden. Ker se je napravilo več sprememb v postavah glede državljanstva, si bodo oni, ki želijo postati državljanji, prihranili čas in sitnosti, ako se bodo s temi spremembami seznanili, predno zaprosijo za državljanstvo.

Pouk se bo vršil po enkrat na teden od 7. do 9. ure zvečer. Med drugimi kraji, ki so bili določeni za poučevanje, so tudi sledeči prostori, ki se nahajajo v okrožjih, kjer prebiva več naših ljudi: Collinwood knjižnica, 856 E. 152 St., vsak torek; Norwood knjižnica, 6405 Superior Ave., vsak ponedeljek; Broadway knjižnica, Broadway in E. 55 St., vsak četrtek; South knjižnica, Scranton in Clark Ave., vsak petek; Citizens' Bureau, Marshall poslopje, vsak četrtek.

Tekom leta se bo organiziralo razrede po potrebi v raznih naselbinah. Za one, ki delajo ponoči, se bo vodilo poseben razred v Citizens' Bureau vsak torek ob 9. uri zjutraj. Ta urad bo tudi odprt vsak dan in v četrtek večer od 6:30 do 8:30 uri, da bo na uslugo vsem, ki želijo imeti podatke in pojasnila glede državljanstva, ali ki hočejo zaprositi za državljanstvo.

Franco pravi, da se namerava umakniti v pokoj

SAN FRANCISCO, Španija, 20. sept. — Generalissimo Franco je danes potrdil vesti, da se namerava umakniti v pokoj, toda rekel je, da bo on sam odločil, kdaj in kakšne spremembe se bodo izvršile pri španski vladi.

Franco je podal izjavo na proslavi, prirejeni njemu na čast, kateri je prisostvovalo 260 visokih častnikov, ki so se udeležili kampanje v Maroku in se borili na njegovi strani v civilni vojni.

General Juan Yague je Franco zagotovil, da lahko računa na lojalnost španske armade, kadar bo "izvršena evolucija, ki je postala potrebna."

Tedaj je Franco vstal in rekel: "Evolucija, da, tudi če bi mi ne nudila drugega kot priliko za odpočitek. Moja želja je, da bi bila ta evolucija brza, ampak jaz bom tisti, ki bo rekel, kdaj in kako se bo izvršila."

Nov grob ANTON STEFANČIČ

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu dobro poznani Anton Stefančič, star 60 let, stanujoč na 890 Rudyard Rd. Pogreb, ki se bo vršil v ponedeljek zjutraj, ima v oskrbi Josip Zele in sinovi pogrebni zavod, 458 E. 152 St. Več bomo poročali prihodnjič.

OBIS NOVH DOMOV NA OGLEDU

V oknu North American banke na St. Clair Ave., je na ogled obris novih domov, ki se jih namerava v kratkem pričeti graditi na pogorišču. Obris domov sta napravila arhitekta Miller in Vojnovich, ki bosta vodila delo pri gradnji. Kdor hoče, lahko sedaj prične s zidanjem. Na razpolago so cene in druga pojasnila. Nocoj se vrši seja korporacije v prostorih knjižnice na E. 55 St. in St. Clair Ave., na katero se vabi vse, ki se zanimajo za to.

PISMO IZ DOMOVINE

Mr. Joseph Lap, 1082 E. 66 St., je prejel pismo od svoje sestre Pepce Lap, bivačice v vasi Bistrica, fara St. Rupert na Dolenskem. Pismo je bilo datirano 31. julija t. l. in se glasi: "Poročam, da smo sestre in oče še živi in zdravi. Pavli naš je mrtev. Martin je živ, za ostale brate je nam neznano ali so še vsi živi ali ne. Pozdrav vsem!"

KATARINCE VABIJO

Društvo sv. Katarine št. 29 SZS priredi jutri večer veliko plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Da se bo plesalnim ustreglo z fino godbo, se je poznal kot eden najboljših. Društvo se prijazno priporoča ostalim društvom SZS v naselbinah, kot tudi rojakom in rojakinjam širom okolice, da posetijo jutrišnjo zabavo v velikem številu. To je prva veselica tega društva v zadnjih letih, in članice obetajo vsem posetnikom najbolj prijetno zabavo.

PREVZELA GOSTILNO

Mr. in Mrs. John in Jennie Mullec sta te dni prevzela gostilno na 689 E. 200 St., kjer bosta svojim gostom vedno postregla najboljše z fino pijačo in prigrižkom.

Vlada in unije na delu za vrnitev miru v Detroitu

Frankensteen, ki je delavski kandidat za župana, napel vse sile za poravnavo sporov

DETROIT, 20. septembra — Danes je dospela semkaj skupina zastopnikov delavskega departamenta, ki se je takoj vrgla na delo, da izravna spore v industriji, kateri ogrožajo ustaviti produkcijo avtomobilov. Na delu so obenem predstavniki unije avtomobilskih delavcev CIO in znamenja kažejo, da bodo vsak časa spravili v tek obrat v treh tovarnah, ki že več dni počivajo.

Delavski zastopniki, ki so dospeli v Detroit so sklicali sejo delodajalcev in unijskih predstavnikov iz tovarne Woodall, kjer je stavka ustavila produkcijo avtomobilskih kosov.

Unija je medtem že na delu, da izravna spore v tovarnah Kalsey-Hayes Wheel Co., Murray Corporation in L. A. Young Spring & Wire Co. Stavka v slednji tovarni je ustavila proizvodnjo sedežev za avtomobile.

Od poravnave stavke v Kalsey-Hayes Wheel Co. je odvisno, kako kmalu se prične zopet obrat v 11 Fordovih tovarnah, ki so radi pomanjkanja kosov ustavile vso produkcijo.

Theodore Andrica je v Trstu in okolici srečal ljudi, ki imajo znanje v Clevelandu

Stabni poročevalec "Cleveland Pressa" Theodore Andrica je v svojem tretjem poročilu iz Trsta podal mnogo nadaljnjih podatkov, ki mečejo močno luč na probleme, s katerimi se danes borijo primorski Slovenci, zanimivo pa je tudi dejstvo, da je tam srečal tudi več oseb, katerih sorodniki, prijatelji in znanci bivajo v Clevelandu. Poročilo se glasi:

Kdor pozna mnogo clevelandskih Slovencev, se ne more čutiti tuja v tem kraju, kajti kmalu sreča prijatelje ali prijatelje svojih prijateljev.

Ko sem dospel semkaj, sem se oglašil v uradu "Primorskega dnevnika," glasila Slovenske osvobodilne fronte. Ge. Mariji Wilfanovi, Milanu Bolčiću, Ludviku Gabrovšku in par drugim, ki sem jih srečal tam, sem pojasnil namen mojega obiska in obljubili so mi pomagati. Kot prvi korak svojega sodelovanja so priobčili v svojem listu kratko obvestilo o mojem prihodu in opozorili čitatelje, ki imajo sorodnike v Clevelandu, da me obiščejo v hotelu Grand.

Ga. Wilfanova, ki je ena izmed voditeljev med tržaškimi Slovenci, mi je povedala, da ima v Clevelandu strica Mirka Zalaznika, da pa ne ve za njegov naslov. Njeno dekleklo ime je bilo Marija Zabukovec in je doma iz Ljubljane.

Iz uredništva "Primorskega dnevnika" sem šel na glavni stan pokrajinskega Narodnega osvobodilnega odbora za Slovensko Primorje in Trst na Via Carducci 6. Tam sem našel gđc. Staso Furlanovo, čije oče Boris Furlan je sedaj profesor na Ljubljanski univerzi in ki je bil tekom svojega bivanja v Ameriki večkrat na obisku med clevelandskimi Slovenci. "The Cleveland Press" je objavil več razgovorov s prof. Furlanom.

Gđc. Furlanova je lani dospela sem iz Amerike in sedaj vrši službo tolmača na tem glavnem stanu. Z njo sta bila v uradu dr. Martin Briški iz Fare pri Kočevju in pa gđc. Tatjana Mravljak iz Celja. Oče gđc. Mravljakove je znan mnogim Clevelandčanom slovenskega porekla. Bil je mnogo let profesor na celjski gimnaziji.

Obisk pri pisatelju Francu Bevku

Gđc. Furlanova in dr. Briški sta me peljala do Franceta Bevka, ki je predsednik Slovenske osvobodilne fronte na Primorskem. G. Bevk je obče poznan slovenski pisatelj in učitelj iz Gorice. Vodstvo Slovenske osvobodilne fronte je prevzel 15. septembra 1944.

Osvobodilni odbor, kateremu stoji na čelu g. Bevk, in njegovi pododbori, so po raznih primorskih vaseh prevzeli

(Nadaljevanje na 2. strani)

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
[THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.]
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES: (CENE NAROCINI)

By Carrier in Cleveland (and by Mail Out of Town):
(Po ramašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) \$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) \$4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$9.00
For Half Year — (Za pol leta) \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Theodore Andrica je v Trstu in okolici srečal ljudi, ki imajo znanje v Clevelandu

(Nadaljevanje s 1. strani)

upravno oblast in posle, ko so fašisti in Nemci zapustili provinco. Ko je dospela zavezniška vojaška vlada, je odborom ukazala, da nehajo poslovati—dejstvo, ki Slovenski osvobodilni fronti ni bilo baš všeč. G. Bevk mi je rekel:

“Mi smo že pred petimi leti začeli boj za demokracijo in za pravico ljudstva, da se samo vlada. Zdaj pa se nas je potisnilo v položaj, ki je samo svetovalnega značaja, in to nam ne ugaja. Mi smo voljni in željni sodelovati z zavezniško vojaško vlado, ampak ne samo v svetovnem svojstvu, temveč tudi v upravnih poslih za izvrševanje ljudske volje.”

G. Bevk je bil posebno trpek glede odredbe 11, katero je izdala zavezniška vojaška vlada, katera je odpravila in prepovedala vse prejšnje občinske uprave in na njih mesta postavila svoje lastne komisije za upravo občin in mest. Dejal mi je, da Slovenci čutijo, da bi zavezniška vojaška vlada ne bila smela razpustiti upravnih organov, katere je ljudstvo samo izvolilo. Rekel sem mu, da so zavezniški krogi očitno pod vtisom, da se volitev niso udeležili vsi prebivalci in da so nekateri preveč navdušeni člani Osvobodilne fronte utegnili izvajati nekoliko pritiska.

“Upam in želim, da bomo našli pot do najtesnejšega sodelovanja z zavezniško vojaško vlado, ampak ni nam mogoče, da bi se odpovedali našim demokratičnim načelom, ki temelje na ljudski volji,” je izjavil G. Bevk. Prosil me je, da izročim pozdrave vsem Clevelandčanom slovenskega porekla in zlasti pisatelju Etbinu Kristanu, ki je svoj čas bival v Clevelandu.

V družbi Ludvika Gabrovskega od “Primorskega dnevnika” in medicinskega dijaka Ivana Matka, ki sedaj dela s Slovensko osvobodilno fronto, smo se podali na obisk k polk. R. R. Pehačku, načelniku jugoslovanske vojaške misije v Devinu, okrog 12 milj severozapadno od Trsta.

Razgovor z načelnikom jugoslovanske vojaške misije

Načelnika jugoslovanske vojaške misije smo našli v preprosti hiši, ki je bila nekoč podeželska krčma. Sprejel nas je prijazno in povabil nekaj svojih pobočnikov, da so se pridružili pogovoru.

Med tem ko so bili prineseni stoli v sobo in kozarci postavljeni na mizo, sem pogledal po sobi in videl na treh različnih stenah velike slike Stalina, Tita in Trumana. Te slike so bile edini okras sobe.

Polk. Pehaček in načelnik štaba major Jakiša Banžić, ki je rodom iz Splita, sta govorila za “jugoslovansko” stran, medtem ko sem jaz govoril za “zavezniško.”

Obe strani sta dobro skrbeli, da so bili kozarci vseh navzočih ob pravilnih presledkih napolnjeni z izbornim slivovcem.

Govorili smo o sodobnih problemih in tudi o demokraciji in drugih idealnih stvareh. Vprašal sem, zakaj se časnikarjem ne pusti, da bi svobodno šli v Jugoslavijo, na kar je polk. Pehaček odgovoril, da ni niti enemu odstotku zavezniških časnikarjev, ki so že bili v Jugoslaviji, dovoljeno iti v Ameriko. Z drugimi besedami povedano, jugoslovanski časnikarji ne dobijo dovoljenja za potovanje v Zedinjene države.

To je bilo nekaj novega zame, ker sem bil in sem še vedno pod vtisom, da poklicni časnikarji lahko brez večjih neprilic pridejo v Zedinjene države. Toda polk. Pehaček je rekel, da to nikakor ni resnica, v kolikor se tiče jugoslovanskih časnikarjev.

Občudovanje in spoštovanje za partizansko borbo

“Jugoslovanska” stran se je tudi pritoževala, da so bila jugoslovanskim četam v zavezniški zoni dodeljena najslabša bivališča in da jim je zelo otežkočeno občevarje z njihovimi lastnimi ljudmi v Gorici in Trstu. Predmet te diskusije je bilo vprašanje: “Ali smo zavezniški ali nismo?”

Kar se tiče demokracije smo po kakih dveh urah pogovora prišli do zaključka, da se ideje demokracije med zapadnimi narodi in med ljudstvom na Balkanu morda nekoliko razlikujejo. Vsi pa smo bili edini v tem, da so demokracija, pravičnost in svoboda nekaj krasnega.

Polk. Pehaček je obljubil, da mi pri poveljniku cone B izposluje dovoljenje za vstop v omenjeno cono. Ločili

Urednikova pošta

Barberton, O. — Slovenski

dan, ki se je vršil v avgustu v prid stare domovine, je bil popoln uspeh v vseh ozirih. V imenu odbora SANSove podružnice št. 51 se iskreno lepo zahvalim povabljenim gostom in vsemu dobremu ljudstvu, ki se je udeležilo tega piknika. Hvaležni smo gospodinu dr. F. Keru in advokatu L. Kushlanu za iskrene in resnične besede, zahvalimo se vsem zunanjim posetnikom iz Clevelanda, iz Sharona, Pa., iz New Philadelphija, O., in vsem iz barbertonske okolice. Čisti dobiček od te prireditve je bil \$402.00. Posebni darovi na pikniku so bili \$37.00. Darovali so: Mr. in Mrs. Anton Osaben: \$10.00; Mr. J. Okoren iz Clevelanda, \$5.00; Mr. J. Pollock, \$5.00, tudi iz Clevelanda. Mr. in Mrs. Frank Steiner, \$5.00; Mrs. Lovrene Frank \$5.00; Mr. in Mrs. Andrej Zelenik, \$5.00; Mr. J. Vadal, \$2.00. Od prireditve Slovenskega dne je skupnega dobička \$439.00. Če prej so dobri ljudje dali za SANSovo pomožno akcijo in za članarino \$163.00, tako smo poslali na SANSov urad v Chicago julija in avgusta skupaj \$602.00. Za ta denar, že, kar se bo kupilo, za stari kraj, bodo naši ljudje doma zelo hvaležni. V imenu ljudi in domovini, se zahvaljuje odbor vsem delavcem na pikniku, in vsem, ki so prispevali jesti, pijačo in drugo, vsem, ki so se potrudili, da so ljudi pripeljali na prostor in domov. Vsi skupaj smo se zavedali, da smo prispevali delo in denar za naše lačne in preganjane borce v naši lepi stari domovini, katera je hotel popolnoma uničiti Nemec, Italijan in Madžar. Zraven teh pa še domači izdajalci, ki so se imenovali domobranci; seveda, svoj dom so branili, sosedovega so pa izdajali. Sedaj pa, ko je prišla pravična sodba nanje, pa ječe in beže kot podgane. Jugoslovanski patriotje so jih imenovali “švabobranci”. Švabe so branili, namesto svojih. Torej Nemci in Italijani so prišli k nam požigati, kradli, morili in zastrupljali nedolžne ljudi. Pa to ni nič, za ene sorte ljudi v Ameriki, kjer so jim drugi preskrbeli varno zavetje, polne sklede, in pri tem pozabljajo, kaj je njih sveta dolžnost. Pošten, resnico-ljuben človek, ki vse to vidi in sliši, se mu želoce obrača vsled nejevolje in jeze, nad takimi sebičnimi in hudobnim narodom, kakor se eni izkazujejo po Ameriki. Ljudje, ki bi morali učiti in izkazovati usmiljenje, so slabši od zveri. Najbrž taki ljudje malo pomislijo, ako sploh kaj mislijo, kdo je prav za prav začel te dve svetovni vojni. Prvo odločno katoliška Avstro-Ogrska v družbi delno katoliške in delno luteranske Nemčije, drugo spet tista Nemčija z odločno katoliško Italijo v kompaniji. In pobijali so po vsej Evropi katolice in protestante in žide in brezverce z večjo brutalnostjo kot se pobijajo podgane. Mi vemo, da kaj takega ne uči nobena krščanska vera in ne pripisujemo krivde za to nobeni veri. Toda, kako jo izvajajo in razlagajo predstavniki iste? Kaj je narobe s tistimi, ki se nazivajo kristjane? Kje je ljubezen

S tem in takim ravnanjem že pripravljajo tla tretji svetovni vojni, zopet sami nerazsodni katoličani s prevaranti vred. Tako se dela po Ameriki. Nekaterim so taki ljudje, ki so še ostali dobri in ki radi pomagajo svojemu bližnjemu, ki je v potrebi, največji trn v peti. Hvala Bogu, da je nekaj duhovnikov tukaj po Ameriki in v stari domovini, ki se trudijo, in mi z njimi vred, za dobrobit človeštva. Ne pozabite, ljudje, da so nam pripravili dobro, varno in ugodno življenje Washingtonovi borci, ravno taki, kakor so sedaj partizani in Rusi. Takrat so Washingtonovo vojsko imenovali ravno tako z grdimi priimki, kakor imenujejo sedaj partizane in Ruse. Vse so jim rekli Angleži in slabi domačini. Ni se lahko upirali veliki premoči, ampak zelo potrebno za obstanek življenja. Neprijatelji Rusov in partizanov hočejo sedaj, da naj Rusi in partizani odpuste vsem, da ne bo več klanja in morije, sedaj, ko je vojna končana. Tako sebičnim mislijo vsi zapeljanci. Takim ljudem se niso smilili milijoni drugih, ki so v groznih mukah umirali za svobodo vseh narodov. Torej, 21 milijonov Rusov, tisoče Poljakov, tisoče in tisoče Jugoslovancev, Čehov, Francozov, Norvežanov, Belgijcev, Slovkov, skoro pol milijona Američanov, pa vse te množice ljudi niso ganile te, po Ameriki zapeljane ljudi. Samo in samo domobranci in ubežniki se jim smilijo, ki, takoj pravi, jih je 2 tisoč, ki so prav za prav še živi, pa bodo šli, po svoje zasluženo plačilo s preganjalci vred. Torej, po glavah nespetnih ljudi se vrtil želja, da da bi morali Rusi in partizani odpustiti. Jaz sem pa takih misli: kadar jim bo odpustila Amerika, pa naj še Rus in partizan tega v glavi. On je zelo dober, pa bo ravno tako dobro plačal za svoje mrtve in pohabljen vojake. To jasno kaže, ker še vedno lovi po drugih deželah

smo se kot dobri prijatelji in odšli z glavnega stana v pričanju, da ako bi mogli ljudje bolj pogosto med seboj odkrito pogovoriti, celo oni, ki se ne strinjajo o vseh podrobnostih, bi drug drugega bolje razumeli. Opis večletne borbe, ki so jo vodili partizani proti Nemcem in fašistom, katerega je podal polk. Pehaček, napolnjuje človeka s spoštovanjem in občudovanjem za človeški pogum. Bodisi, da se s partizani politično strinjate ali ne, ko imate priliko, da vidite kraje tu okoli in slišite ust ljudi, ki so bili priča, kaj so storili in kako so se borili proti skupnemu sovražniku, se mora vaše spoštovanje za partizanski pogum povečati.

do bližnjega, ki je ena temeljnih zapovedi krščanske vere? Ali ni naš bližnji vsak človek? Kje je gniloba? Ali ni na vodilnih mestih, tam, kjer bi se morala propagirati ljubezen do bližnjega, ne s frazami, ampak dejansko!

Rusi so psovani z brezverci in v Ameriki je nad 300 različnih ver in po statistiki ljudskega štetja jih nad 50 odstotkov ne pripada nobeni organizirani veri, pa so vendar Američani in Rusi bili tisti, ki so spravili na kolena evropsko svojato, ki je hotela zasužnjiti ves svet. Rusov je padlo okrog 21 milijonov, da so rešili Evropo pred Hitlerjevimi in Mussolinijevimi banditi. Kaj so ti banditi, nemški in italijanski, počenjali v Sloveniji, vemo, in bo ostalo zapisano v zgodovini. Vemo tudi, kdo so bili tisti, ki so se pajdašili z okupatorji in jih hujškali na naše ljudstvo, ki je branilo zemljo svojih očetov in dedov, vemo, kdo so bili tisti, ki so iz nerazsodnih ljudi delali švabobrnce, da so prisegali zvestobo največjim krvnikom slovanstva in človeštva. Potem se pa še dobijo tako zvani predstavniki krščanstva v Ameriki in drugod, ki skušajo s sovraštvom zastrupljati duše poštenih ljudi, da je gnusno. Nerazsodni in sebični ljudje požirajo to sovraštvo in ne pomagajo nikomur.

Vse tajnike, ki imajo še na rokah listke za dobitke, katere bo oddal odbor za vojake okrog Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., se vpljudno prosim, da jih vrnete še ta teden na spodaj označeni naslov tajnice. V nedeljo bodo dobitki oddani na veselici, ki se bo vršila v Slovenskem delavskem domu in prosim se vse, da vrnete neprodane listke kot tudi odrezke prodanih listkov.

Gertrude Koshel, tajnica
15614 Huntmere Ave.

Prijatelji v spomin

Cleveland, Ohio. — Te vrstice pišem v spomin prijatelji, ki je bila usmrčena v borbi za svobodo.

Vsi, kateri imamo svoje v domovini, težko in s strahom pričakujemo poročil, ker v tej borbi, ki so jo tam prenašali, novice nikakor ne morejo biti vesele.

Pred dnevi sem prejela pismo od mojega brata, kateri se je nahajal v italijanski armadi in potem je bil zajet od Američanov. Kot veliko naših primorskih fantov-ujetnikov se je potem nahajal v ameriški armadi. Zadnji mesec je bil pa odpuščeno od vojaščine in poslan domov. Brat mi piše, kar niso prejnjala leta italijanski fašisti veliko umorov storili, so pa zadnje leto še Nemci dokončali.

Med žrtvami je bila tudi brutalno umorjeno moja prijateljica iz otroških let, a njenega moža so pa Nemci obesili. Ona se je ravno pred vojno poročila. Dekliško ime ji je bilo Fani Ferkat. Ko sem se leta 1925 odpravljala v Ameriko, je bilo pri nas vse uradno poslovanje (tudi na domačem županstvu) vse v italijansčini. Ker je pa bila moja prijateljica Fanica bolj veščita italijansčine nego jaz, mi je veliko pomagala pri iskanju dovoljenja. Ko sem se poslavljala od nje, se mi je zdelo, da se poslavljam od sestre, a da boš, ti Fanika, na tak način umorjena, to si niti predstavljali nisva takrat, vključ temu, da smo že tiste čase živeli v zelo strogem nadzorstvu fašizma.

Draga Fanica, ti in tvoj soprog, nista bila edina, katera sta dala življenje v borbi; žrtev je bilo na tisoče in tisoče, ki so se borili za osvobodjenje naše Primorske.

Fanica zapušta edinega brata Antona, kateri je bil vojak že pred zadnjo svetovno vojno in v zadnji vojni se je nahajal

štiri leta, ter se je zadnji mesec povrnil domov, zelo potr, ker je izgubil svojo edino sestro.

Draga Fanica, naj ti bo blag spomin! Počivaj mirno, kakor tudi tvoj soprog in ostali vaščani v zemlji, v kateri ste dali svoja mlada življenja.

Upamo, da nam bo kdaj dana prilika, da obiščemo vaše grobove in s ponosom pokazali, tukaj počivajo naši borci, kateri so se borili za boljše bodočnost našega naroda.

Kot razvidim iz pisma, po naših vaseh (to je okrog Postojne) niso poznali dosti takozvanih belih gardistov, zato pa ni v Rimu beguncev iz naših krajev. Zelo navdušeno so se borili s partizani, zato pa jih mi tukaj ne smemo pozabiti, kajti borili so se tako hrabro. Nekateri rojaki so že veliko prispevali v ta namen. Tisti, kateri niste še nič darovali, prispevajte v takojšnjo pomoč, za tiste begunce, ki so v Rimu pa naj papež skrbi, saj ima ogromno bogastvo.

Theresa Gorjanc.

Pismo iz Opatije

(Nadaljevanje s 1. strani)

On dela sedaj kot šofer pri eni tvrdki in to od 5. zjutraj pa do polnoči. To je malo preveč, a kaj, ko ni dela za izbiro.

Frenki pa, on je polno tega prestal. Bil je med tem časom vojak v italijanski mornarici, prišli so Nemci in ga zaprli; bil je v zaporu 3 mesece in pol. Jaz sem mu nosila hrano v Trst, pot je bila silno nevarna. Štirikrat so partizani vrgli vlak v zrak, enkrat so nad nami mitralirali cele pol ure. Nismo mogli bežati, ker smo bili v sredini dveh ognjev. Mnogo je žrtev padlo, mnogo jih je bilo ranjenih, toda meni se nikoli ni zgodilo nič slabega. Ko je prišel iz zapore, je ostal doma dober mesec, nato pa jo je pobral k partizanom — tam je prebil celo zimo v mrazu in lakoti. Po osvobojenju je prišel domov, je še vedno partizan, toda je blizu na Sušaku in pride vsako nedeljo domov.

A od našega Ivana pa nimamo nobenega glasu že več kot leto dni. On se je tudi poročil l. 1940. Nekaj mesecev po poroki so Nemci zavzeli Beograd in so njega zaprli. Bil je v zaporu in potem z ženo vred interniran. Leto in pol sta bila z ženo nastavljeni, vsak v svojem taborišču. Potem sta prišla skupaj na Francoskem. Ko so Anglo-amerikanske trupe zavzele Francijo, smo tudi izgubili glas o njima. To je že 15 mesecev. Preljuba teta, mi si vsi mi-

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HENDERSON 2088
Ambulancijska posluga podnevi in ponoči

Vprašajte za Jennie Hrovat

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakoršne količine zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorov.

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENDICOTT 0511

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

slimo, da sta ona dva kot Ameriška državljana odšla v Ameriko, in da sta se Vam kaj oglašila. Ali veste Vi kaj o njima? Pišite nam, preljudba teta, nas boste rešili vseh skrbi. Mi smo pisali že pred nekaj meseci, potem Rdečega križa, toda odgovora nismo dobili.

(Ivan Bostjančič z ženo Vladimir, za katere Ivanova sestra tem pismu povprašuje, je prišel v Cleveland na sam Božič 1944. Bil je osvobojen iz taborišča francosko-nemški meji in ameriški državljani, rojen v Clevelandu, poslan v Ameriko — Op. ured.)

Teta Milka iz Šoštanj je že dolgo ni pisala. Zadnje njene novice smo dobili pred nekaj meseci. Ona je sedaj v Ljubljani. Stric je umrl pred par leti. Teta je bila tudi v taborišču Marjanom. Potem so le uspeli da so se združili z Milanom in Vladko. Vladka je končala na gimnaziji, a Milan je tudi tako profesor na ljubljanski gimnaziji. Od strica in tete iz Slatine ni nič ne vemo.

To je, ljuba teta vse, kar vemo o teti. A z Vami, kako pa kaj? Pa z Mary in Tonijem. Pišite nam prav vse. Če Vam je težko pisati, lahko piše Mary angleščini, nisem prav nazaj tem jeziku.

Upam, da bo to pismo prišlo v Vaše roke. Tu v Opatiji prispel stric od ene moje prijateljice v Ameriki. Ker gre za par dni nazaj, sem ga poslal za uslugo, da to pismo odda pošti v Ameriki.

Prosim Vas teta, da nam s takoj javite. Prav lepo pozdravim vite v našem imenu Jelenko, upam, da so vsi dobro. Vas in vse Vaše pozdravljamo vsi v Opatiji.

(Naslov: Feni Bostjančič, ISTRAN, br. 12 Opatija-Volosko, ISTRAN)

PRAVKAR SMO PREJELI

3000 STEKLENIČ

ROCK & RYE

\$2.35 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Lepa prihodnja bodočnost

Proda se trgovski prostor pohištvo in električnimi pripomočki vred. Katerega količine nima, bi mu jaz rad bolj namignil no raztolmačil te prihajajoče prosperitete.

Potem imam eno gasolinno postajo.

En trgovski prostor in mesnica.

Tudi grocerijo in mesnico.

Več podrobnosti vam dragi volje da

FRANK PREVEC

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 5500

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Zadaj je prišla teta Ulrika v de-
liko. "Zakaj me pa niste prišli
pogledati?"
"Zakaj ti je moralo biti lažje,
kaj jo videl... Kdor jo vidi,
tako jo mora ljubiti." "Zakaj ti
je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."
"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

"Zakaj ti je moralo biti lažje, kaj
jo videl... Kdor jo vidi, tako jo
mora ljubiti." "Zakaj ti je moralo
biti lažje, kaj jo videl... Kdor jo
vidi, tako jo mora ljubiti." "Zakaj
ti je moralo biti lažje, kaj jo videl...
Kdor jo vidi, tako jo mora ljubiti."

Obraza se ne smeš več dotakniti.
V četrto ure lahko dokončaš ozad-
je. Da obraz ni naslikan tako pri-
jemljivo kakor moj, da je neko-
liko bolj zameglen, je prav. Sli-
kaj, Harro, gledala te bom pri
delu."

Čez dobre četrto ure je odložil
čopič.
"Zdaj mi pa odkrito povej, Ro-
ža, kaj ti ni všeč na mojem do-
umevanju Gizele!"

"Preseneča me. Mislila sem, da
boš videl bolj njeno neizrečeno
dobrotljivost in ljubeznivost, saj
je tebi izkazala samo ljubezen...
Toda ti o vidiš le skrivnostno,
ponosno, kraljevsko. Vse to je na
sliki. Gospodovalka... Toda raz-
umem, da je to na tvoji sliki
nujno. Mene si naslikal tako
mehko... Nič več se mi ne zdi,
da bi ji bila zelo podobna. Dve
zelo različni sestri sva. Ljubi
Harro, vse moraš poklicati, da
bodo sliki videli. Najlepšo sliko.
Od vse sreče sveta sem zdaj oku-
sila vsaj košček... Oh, kako
dolgo sem si tega želela. Pokliči
vse, prosim te. Moji čevlji vese-
lja, Harro!"

Pritisnil je na zvonec in po-
slal slugo po vse grajske prebi-
valce.
In prišli so drug za drugim, in
Rožamarija jih je sprejemala
pred sliko svojega moža vsa ža-
reča, kakor kraljica. Od njene
hude noči je ostala na njenem
obrazu le komaj vidna bledica.
In oči je imela lepše kakor kdaj-
koli prej...

Med vsemi je znala pač naj-
bolje oceniti sliko kot umetnino.
Knez je videl samo svojo hčer
in njeno mirno blaženost. Prijel
je Harrovo roko in jo stisnil. Le-
pe oči Ivana Friderika so se za-
svetile in dejal je:

"Harro, ta slika je pesem! Pra-
va, resnična pesem! O, Gizele,
Gizela!"
"Jaz sem pri tem čisto nedol-
žen kakor pri vsem," je odvrnil
Harro. "Nastalo je pač, samo se
je moralo naslikati. Ta obraz...
Ulrika, ti si mi dolžna svojo oce-
no. Ali je Roža ganila tvoje ka-
menito srce?"

"Hm," je rekla teta, "škoda bi
bila, če bi imela čevlje in noga-
vice."
S to zmago se je moral Harro
zadovoljiti.

Alfred je poprosil:
"Harro, spusti se v globino, k
tako nepomembnemu bitju, ka-
kor sem jaz, in razloži mi sliko.
Ali si ji dal kakšno ime?"

"Dobila je ime, Alfred," je
vzkliknila Roža z jasnim, sveča-
nim glasom. "Gizelin pajčolan se
imenuje... In začeti morate se
čapljami, ki lete gori pod si-
vo zamreženim nebom. Njihove tež-
ke, temne peroti so kakor žalost-
ne, hrepenenja polne misli. Tako
lete nad pokojnimi vrhovi tože-

čih dreves. Dolina solza je to.
In tiha, temna voda, kjer se no-
če odražati nobena cvetka, je
morala pač priteči iz grenkega
studenčka. Samo odpadlo listje
obroblja njene bregove. In spre-
daj ob bregu je Roža... Ni
potrebno, da bi se komu smi-
lila, ni potrebno. Saj vidite paj-
čolan, ki jo drži, in lepo, skriv-
nostno kraljevsko gospo, ki je
stopila za njo... Oh, tudi vi
bi hoteli, da bi se vas dotaknila
njena roka, ki nosi grenki znak
trpljenja, če bi bili žalostni. Nič
čudnega ni, da si pritiska Roža
z obema rokama na srce pajčo-
lan, ki pada z njene kraljevske
glave. Ali vidite rahli nebeški
veter, ki se lovi v pajčolan? In
vsi morate opaziti, da kraljica
ubogi Roži nekaj kaže. Tja naj
bi šla, tja..."

Ivan Friderick je stopil čisto
tiho h klavirju. Moral je pač po-
zabiti vse ljudi okoli sebe in
njegova v pesmi uglasena duša
je hotela poiskati svojega izra-
za v nežnih akordih. In zavze-
nala je zaključna pesem božje-
ga norca:
"O grad časti, pozdravljen bodi
zdaj,
in milostno odprti mi svoja
vrata!..."

Gledalci so ga komaj slišali.
Le Roža se mu je nasmehnila.
Teta Ulrika se je oglašila:
"Harro, nežna Roža v svoji
sivi obleki iz oblakov. Zada je
kraljica v srebrni obleki. Potem
zeleno ozadje, drevesa in spet
drevesa, ki dajo slutiti globi-
no gozda...! Kako si mogel
vse to ustvariti? To je pesnitev,
Harro! Povedati mi moraš, ka-
ko si jo spenil."

Harro je skromno odvrnil:
"Roža pesni. Pesmica je. Sli-

ko mi je ustvarila sama do po-
slednje črte. Jaz nimam pri-
njej prav nobene zasluge. Toda
če vas vse gane in če je ganila
celo teto Uli, bo to zaradi tega,
ker je doživljena."

"In zdaj," je rekla Roža, "mi
morate dati vsi roko in mi če-
stitati, kajti jaz sem si sliko ta-
ko želela, da je nastala in da je
pomagala Harro čez težke ure.
Saj morate na Roži videti, da
je na svoj način zelo srečna."

Vsi so potrdili... in bilo je
toliko poljubljanja, stiskanja
rok, da je postalo Harro sko-
raj tesno pri srcu.
Vkljknil je:
"Gospoda, vsaj košček Rože
mu pustite..." Tedaj se je
k sreči oglašil zvonec in vsi so
se poslovili ter odšli k južini.
Roža je že nekaj pojedla. Har-
ro pa se skoraj nikoli ni udele-
ževal skupnih južin, ker so za
njegovo nestrpnost vse predol-

go trajale. S težavo ga je Ro-
ža pripravila do tega, da je v
sosedni dvorani kaj malega po-
jedel. Sama ni zaužila ničesar.
Samo iz svojega vinskega ko-
zarca je srebnila kakšno kaplji-
co.

Solnce je sijalo z mehko viš-
njevega neba in z drevjem po-
rasli hribi so si že nadeli pisa-
no jesensko obleko. Nobene sla-
ne še ni bilo in gozdna lepota
je bila še na višku. Tako kovin-
sko je bilo zelenje, tako svetla
rumeno rdeča barva.

"V park pojdeva, Roža," je
predlagal.
"O, kako rada, Harro, samo
— saj veš, da še nisem bila pri
mami."

"Ljuba, bodi danes dobra z
menoj. Pomisli na svoje noči.
In mene se danes ne boš otre-
sla. Kako si moreš misliti, da
bom stal poleg in mirno gledal,
ko bo lajala nad teboj? Pojdi,
Henrik je spodaj s psičkom in
Babetta."

(Dalje prihodnje)

LIVARSKI DELAVCI

MOLDERS, POURERS, TEŽAKI

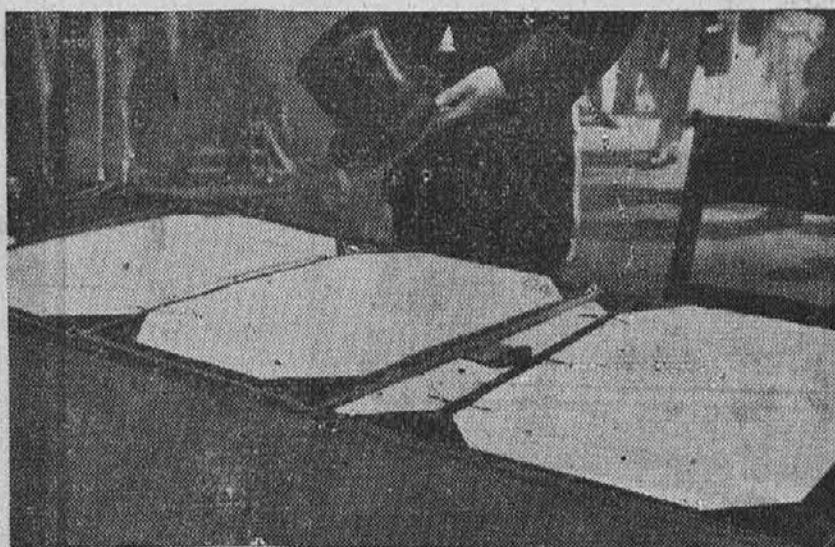
48 ur tedensko

Stalno delo. Plača od ure in piece work

TAYLOR & BOGGIS FOUNDRY

1261 BABBITT RD.

Papers of Historical Importance

Spread on the table are the complete Japanese surrender papers, including terms of surrender. In the background can be seen one of the Japanese delegates as he gazes at the papers. At least his hat got in the photograph. Copies of the surrender will be preserved for future generations, and as a guide for newer generations of Japs.

Vi bi nadomestili razbito šipo hitro

... druge izgube na gretju, prihodnjo zimo, vas bodo morda stale še več!

Sedaj je čas, da pričnete hraniti z:

INSULACIJO

... za 15% do 25% prihranek na kurjavi ...
bolj enakomerne temperature, hladneje v
poletju, gorkeje pozimi.

ZIMSKIMI OKNI IN VRATMI

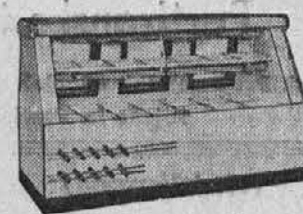
... za 10% do 20% nižje stroške na kurjavi ...
odstranitev preprihov in okenskega "potenja"
... čistejši dom ... zmanjšanje zunanega
ropota.

... in ne prezrite dodatne prihranke z Caulk-
ing in Weatherstripping.

Obiščite vašega najbližjega kontraktorja-prodajalca za ta materi-
jal in poslugo. On vam bo pokazal kako hitro se investicija v
zimsko-preuredbo za vaš dom lahko izplača sama zase.

THE EAST OHIO GAS COMPANY
Natural Gas and Natural Gas Service

Refrigeration produkti SUPER-COLD OPREMLJENI

Vi lahko napravite vašo trgovino
srednje trgovanja, kjer bo vsakdo
rad kupoval. Super-cold produkti
omogočijo ves ta biznis.
Globoka oprema za zamrzovanje, hla-
dilniki, omare za razstavljeno meso:
zadovoljstvo jamčeno.
Super-Cold Ohio Co., Inc.
727 BOLIVER ROAD
CH. 3316 CH. 3317

"Kakor bi mi mogla mama
reči le še eno neprijazno besedo,
Harro... Uboga mama, zgo-
raj za svojimi steklenimi vra-
ti..."

"Če tega ne bo mogla več
storiti, Roža... Potem je se-
veda nekaj drugega!... Mart!
(Dalje prihodnje)

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

Mr. in Mrs. Frank Kopina
481 EAST 152nd St.

Pri nas vam vedno postrežemo z dobrim
ZGANJEM, PIVOM IN VINOM.
Okusen prigrizek. — Prijetna družba.
Se priporočamo za naklonjenost

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN
PRIGRIZEK
ENDicott 9359
Odprto od 6. zj. do 3.30 zj.

Rupnik Cafe

Preje Louis Seme's
6507 St. Clair Ave.
Odprto od 6. zj. do 3.30 zj.

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrizek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs.

Joe Sustarsic

GOSTILNA

5379 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo
in okrepčili

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENDicott 8888
Pri nas dobite vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.
Odprto do 3.30 zj.

GAY INN

J. Marn in J. Simčič, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen
prigrizek. — Za prijetno družbo
obiščite nas.

JANSA'S CAFE

1297 E. 55 St.
Serviramo najboljše pivo, vi-
no in žganje ter okusen pregr-
izek. Odprto do 2:00 zj. — Se
priporočamo za obisk.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-
barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender-
je. — Welding!
J. POZNICK — M. ZELEDIO
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND

WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrodje in fenderje.
Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. EN. 1633

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in bar-
vanje vašega avtomobila. Delo točno
in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

RAZNO

CARLSON'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
PREJE STOPAR'S
Mi imamo avto-rack; najnovije na-
pravo za mazanje avtomobilov. Delo
garantirano. Se priporočamo.

JIM OKORN

Slovenski krojač
Čistilnica ženskega in moškega
oblečila
6906 ST. CLAIR AVE.
Se priporočam

POZOR,

HIŠNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri
vaših poslopih, pri strehi, zlebovih
ali fornizih, zglasite se pri
LEO LADHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

Frank Mack

Realtor — Broker's License
Ako želite kupiti ali prodati
dom, se zglasite pri meni. Točna
in zadovoljiva posluga.
6603 St. Clair Ave. EX 1494

MONCRIEF fornezi

kakovostna vrednost preko 50 let

Obiščite vašega MONCRIEF prodajalca

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Dr. Fred J. Makovec

PHYSICIAN & SURGEON

Uradne ure: 2:30-5. pop; 7-8. zv.
v ponedeljek—torek—četrtek—petek
15621 Waterloo Rd., v poslopiju North
American banke

Tel. v uradu: KE 6196 na domu: IV 6657

INVITE YOU
TO THEIR

Initial Dance -- Sat., Sept. 22

at Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd.
Music by JOHNNY PECON'S ORCHESTRA

Slike iz osvobodilne borbe v Sloveniji

Partizanske tiskarne v Sloveniji

Izdal Propagandni oddelek Glavnega štaba Narodne osvobodilne vojske in Partizanskih odredov Slovenije

(Nadaljevanje)

Razvoj ciklostilskih tiskarn v pokrajini je nekoliko prekinila italijanska ofenziva v avgustu in septembru 1942. Ta vihar pa je srečno prestala tiskarna v Stični, ki je takoj po ofenzivi izdala zelo mnogo partizanskega tiska. Ko v Stični ni mogla več vzdržati, je bila preseljena v kočevske gozdove in je tu pod imenom "Urška" svoje delo nadaljevala prav do italijanske kapitulacije. "Urška" je bila zelo močna in je delala za vso ljubljansko pokrajino, posebno pa za tista področja, kjer je bilo okupatorjevo nasilje največje.

Prva prava partizanska tiskarna v pokrajini pa je nastala v začetku 1942. Stroj iz "Podmornice", ki zaradi ljubljanskega žičnega bloka ni mogel več delati, so prenesli v Dolomite in v dolomitskih hribih se je delo nadaljevalo. Vendar se ta tiskarna zaradi izredno težkega položaja sredi okupatorjevih postojank ni mogla razviti, teža dela je ostala na ciklostilskih tiskarnah.

Popolnoma nov razvoj v partizanskem tisku v Ljubljanski pokrajini je nastal s kapitulacijo Italije. Takrat sta bila evakuirana dva velika tiskarska stroja, prvi iz Kočevja, drugi iz Novega mesta. Ta stroja sta postala glavna moč dveh centralnih partizanskih tiskarn: "Triglava" in "Partizanske tiskarne".

"Triglav" izvira iz kočevske tiskarne. Iz Kočevja je bila tiskarna evakuirana konec oktobra 1943. Evakuacija se je vršila v treh etapah. Posebno težka je bila zadnja etapa. Dne 28. oktobra je namreč prevoz napadla nemška aviacija, vendar brez škode. Prevoz je močno ovirala tudi nemška ofenziva proti osvobojenemu ozemlju, ki je bila takrat v polnem teku. Zato je bilo treba velik del tiskarskega materiala skriti po gozdovih. Samo del prevoza se je v najbolj kritičnem trenutku že nahajal na sedežu "Triglava", kjer je mali tiskarski stroj že tekel. 30. oktobra so Nemci prišli v neposredno bližino tiskarne in napadli stražo. Mali stroj je bilo treba hitro demontirati in skriti. Ko se je nemška ofenziva v naslednjih dneh poglegla, je "Triglav" takoj nadaljeval s svojim delom.

Del tiskarskega materiala je

M. Blaskovič

se priporoča za

POPRAVLJANJE VSAKOVRSTNIH UR

Cena zmerna in delo prvovrstno

M. Blaskovič

5801 St. Clair Ave.
HE 2882

Dixon's Radio & Key Shop

Radio posluga

Popravimo vsakovrstne radio aparate za dom ali avto
DELO JAMČENO
Ključne in ključavnice dupliramo ali popravimo
IZURJENI POPRAVLJALCI
Cene zmerno
GA 2231

1983 E. 79th St.

med nemško ofenzivo propadel. Nemci so našli tudi veliki tiskarski stroj in ga poškodovali, vendar ne toliko, da bi se ne dal popraviti.

Po ofenzivi je bila prva skrb tiskarjev izgraditev in izpopolnitev "Triglava". V mrazu in snegu je bila postavljena majhna baraka, spalnica, kuhinja in delavnica. V mrazu in snegu so tiskarji pobirali po gozdu skriti tiskarski material in ga po več kakor 10 ur dolgi poti vozili in nosili v "Triglav". Sredi mese-

ca decembra je bilo delo opravljeno. Ves rešen tiskarski material je bil zbran in urejen.

"Triglav" se je dokončno izpopolnil v mesecu maju 1944, ko je bil pripeljan v tiskarno še veliki tiskarski stroj, ki je bil prejšnjo jesen evakuiran iz Novega mesta. Sicer tudi med zimo ni počival, vendar je bilo njegovo delo zaradi prevelike okupatorjeve bližine preveč ovirano.

Prevoz velikega tiskarskega stroja se je izvršil po ozkih, do skrajnosti slabih poteh. S prevozom je bilo izvršeno delo, za katero bi v mirnem času vsakdo rekel, da je nemogoče. Tudi 1,200 kg težak podstavek so partizanske roke spravile na svoje mesto.

"Triglav" natisne vsak mesec štirikrat "Slovenskega poročevalca", enkrat na mesec "Kmečki glas". Oba časopisa izhajata v velikem časopisnem

formatu v nakladi 10,000 izvodov. Nadalje tiska mesečnike kvartnega formata: "Našo ženo", "Mladino", "Mlado pest", "Slovenskega pionirja", "Novi rod", "Delavsko enotnost", različne brošure, letake, lepake in formularje.

"Triglav" je partizanska tiskarna v pravem smislu. Postavljen in urejen je bil z velikimi žrtvami in napori sredi nemške ofenzive. Njegovi delavci, ki jih je 70, žive kot na otoku, odrezani od sveta. Pot iz partizanske tiskarne je namreč tako redka, kot da je ni. Partizanska tiskarna tudi obiskov ne pozna. Edina nit, ki pelje do nje, je ozka steza partizanskega kurirja, ki prinese rokopis in odnese tiskan časopis. Druga pot, po kateri prihaja hrana in oblega ter zdravila, je prav tako skrivnost Centralne tehnike, za katero nihče drugi ne ve.

(Dalje prihodnjič)

PRIŠRČNO se želimo zahvaliti vsem sorodnikom, dragim prijateljem in znancem za iskrene in tolažilne izraze sočutja ob času naše globoke žalosti, ko smo izgubili našega preljubljenega soproga in očeta, sina in brata

Dr. James W. Mally

ROJEN 9. JULIJA 1899

ki je dne 13. avgusta 1945 po štiri mesečni bolezni, previden s svetimi zakramenti, mirno v Bogu zaspal. V prerani grob je bil položen dne 17. avgusta 1945 na Calvary pokopališče.

V globoki hvaležnosti se želimo najlepše zahvaliti vsem, ki so ga obiskovali v bolezni, vsem, ki so ga prišli pokropiti ter se ga spominjali z molitvijo in ga spremili do groba. Enako tudi vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi venci, vsem, ki so darovali za svete maše ter onim, ki so dali automobile na razpolago pri pogrebu. Ravno tako tudi vsem društvom in drugim skupinam, ki so se udeležile zadnjega spreveda in ga tako častno spremili do prezgodnjega groba.

Najlepša hvala Rev. J. J. Farrell za opravljeno slovesno sveto mašo ter Rev. Andrew Andreju, in Rev. Francis Baragi za asistenco pri sveti maši in tudi Rev. Francis Baragi za tako ganljivo tolažilni govor v cerkvi. Ravno tako pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno naklonjenost.

Blagopokojnega pa priporočamo v molitve ter trajen in blag spomin. Ti predragi pa v miru počivaj in uživaj pri Bogu večno srečo.

Zalujoči ostali:

JOHANNA MALLY, soproga;

JAMES A. sin;

HELENA MALLY, mati;

CAPT. JULIA MALLY, ANNA ZERIAL in AGNES GLIHA, sestre.

Cleveland, Ohio, 21. sept. 1945.

Za delavce

MOŠKI

za splošno tovarniško delo

Boring Machine
operatorje
Press operatorje
Press pomočnike

Dobra plača od ure in kosa.

Dnevni in nočni shift

Truscon Steel Co.
6100 TRUSCON AVE.

Mali oglasi

THE ELECTRO-SERVANTS CO.
353 E. 152nd St. — KE. 6993
v Commodore Theatre poslopu
Prodajamo in popravljamo radio
aparate in električne hišne pred-
mete. Oddajte vaše naročilo za
električne predmete za jesensko
dostavo sedaj.

DANICA'S CAFE

Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.

Danica in Joe Hrvatin

Priporočamo se za obisk. Fina
pijača in prijetna družba.

EDINA
slovenska unijska brivnica
v tej okolici
LOUIS LIPANJE, lastnik
LOUIS OKIČKI, pomočnik
se priporočava
Kadar vam čas dopušča, obiščite
naš
761 EAST 185th ST.

KATRINA

vam bo preukrojila vaše stare
klobuke ter izdelala nove
klobuke iz kožuhovine
6026 ST. CLAIR AVE.

Hqedl's Music House

7412 St. Clair Ave. HE 0139

VIOLINE, SAKSOFONE,
klarinete, harmonike, itd., po
najnižjih cenah. Se vedno pla-
čamo najvišjo ceno za rabljene
harmonike, klavirje in druge
godbene instrumente.

KADAR vaša električna ledenica
potrebuje popravila, pokličite

Franks Refrigeration
Service
15523 SARANAC RD.
Tel. GLenville 4627

ZA CEMENTNA DELA
kot pločnike in driveways
pokličite

JOHN ZUPANCIC
18220 Marcella Rd. KE. 4993

Dajte vaš fornec
očistiti sedaj. Bolj-
ša postrežba in
boljše delo. For-
nez in dimnik
očiščen po "va-
cuumu."
\$4 do \$6

National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Plesinzabava

vsak

petek in soboto
pri

MATT KRIZMAN'S
TAVERN

3244 St. Clair Ave.
FINA ZABAVA IN VLJUD-
NA POSTREŽBA

Okusna pijača ter dober

prigrizek

Se priporočamo na obisk

Za delavce

ŽENSKKE

za snaženje uradov v sredi-
šču downtown nahajajočega
poslopuja. Ob večerih. Polni
čas ali delni čas. Dobra pla-
ča od ure. Stalno delo. Zgla-
site se pri predelavki v so-
bi 360

HANNA BLDG.
14th & Euclid Ave.

Išče se

ZIDARJE IN TEŽAKE

Dobra plača

Kdor se zanima, naj se
oglasi na

960 E. 185 St.

DELATJE V
MODERNEMU POSLOPU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKKE kot
delavke hišnih del

Downtown poslopuja

Stalno delo—Dobre plače

Polni ali delni čas

6 večerov v tednu

5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na

Employment Office

700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop., dnevno

razven ob nedeljah

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

LIVARJI

IZBORNA PRILIKA PRI

National Malleable

& Steel

Casting Co.

Nobenih težav vsled preosnove

Civilna produkcija v polnem

razmahu

Smo 77 let na uslugo transpor-

tacijskim industrijam

THE NATIONAL

MALLEABLE &

STEEL CASTING CO.

10590 Quincy Ave.

Mali oglasi

Naprodaj je

lota 50x150; na 135 E. 331 St.,
Willoughby, Ohio, nova garaža
12x18, ki ima 2 sobi pridelani
in poleg je šenda, stranišče, vo-
da in velik vrt z dobro zemljo.
Lastnik je tu živel 4 leta ter mo-
ra prodati radi bolezni. Cena je
nizka. Vpraša se na 777 E. 90
St., ali pokličite P.O. 4412.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

Popravljam in predelujem
hiše, stanovanja in trgovske
prostore. Strehe pokrijem na-
novo ali pa popravim stare
strehe. Zanesljivo in točno
delo. Cene zmerno. Brezplač-
ni proračun. Se priporočam.

JOHN KOCJANCIC

1246 E. 58 St. — EN 1182

Za delavce

MOŠKI IN ŽENSKKE

za splošno tovarniško delo

1. in 2. shift

Plača od ure poleg
work

40 do 45 ur

5 dni v tednu

The Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

Operatorica za
nje moških hiš-
nih del

Mi imamo na
službo za več žensk,
izurjene pri popra-
vi moške obleke.

Polni čas in stalno

Tedenska plača

The Halle Bros

1228 Euclid Ave.

Mali oglasi

4 opremljene

s kopalnico se odda

Sprejme se tudi de-
enim otrokom. Vpraša

1057 E. 72 St.

KUPITE IN PRIHRANITE

Northeast Sales &

Roper, Grand, Norge

peči. Kombinacijski

premog, plin in na obo-

vaše naročilo za lesni

pralni stroj sedaj!

Northeast Sales &

JERRY BOHINC, Inc.

819 E. 185 St.

Odrpito do 8. zj.

Prijatelj's Leksikon

ST. CLAIR AVE. VOGAL

PRESCRIPTION SERVICE

ENdcoot 4212

Zastojni pripeljeni na

Avtna zavarovalnica

za 5 ali 10 tisoč dolarjev

za samo \$20.

Nova državna postava

ima vsak voznik avtomobila

rovalnico na avtu. Za

jasnino se obrnite na

MIHALJEVIČ BROS

6424 St. Clair Ave.

Why Pay More

CLEVELAND TRUST

PERSONAL LOANS

ARE LOW-COST

EASY TO ARRANGE

The Cleveland Trust Company

THE BANK FOR ALL THINGS

Mehle & No

Cement Contractors

678 E. 240 St., Euclid

IV 1438

Se priporočava za

cementnih pločnikov

ways, in drugih vo-

del. Kot bivša vojni

bova hvaležna za

nost pri oddaji del